

ΑΝΕΚΔΟΤΟΣ ΕΠΙΤΥΜΒΙΟΣ ΣΜΥΡΝΑΙΚΗ ΕΠΙΓΡΑΦΗ. 1

. . . . . ANNIONZΩNEAY  
 . . . . . ENOTEKNOTIPANNΩ  
 . . . . . TEKNΩNTEKNOIS  
 . . . . . BIOUSPERIFRAGMAAYTOS  
 5 . . . . . EPOIKODOMHNTΟΥPE  
 . . . . . EPEIFEPOMENHNXPPI  
 . . . . . ΣINΦΩKAIKHNKAIΠPO  
 . . . . . KAIANAΓOYΣANKΛBIMA  
 . . . . . ΣOPIAKAIT ΛOIPHNXPPI  
 10 . . . . . EYΔINHNKAIANADHMMMAEN  
 . . . . . HMEIOYMHΔENOSEXONTOS  
 . . . . . NΠTΩMAEISENENKEINEAN  
 . . . . . KBXΩPISΤΩNΠPOΔHΛOYME  
 . . . . . ΣECTΩAΠOTEISΔIETICTON  
 15 . . . . . AYTHCTHΣANTIGPAΦHΣANT  
 . . . . . ENTΩENZMYRNHAPXEIΩTΩ  
 . . . . . MENOMOYCEIΩ

ήτοι

Τυρ]αννίων ζών έαυ[τῷ και τῷ περι-

4) Έν τῷ προηγουμένῳ φυλλαδίῳ τοῦ Ὀμήρου σελ. 84, ἐπιγραφ. 5, διόρθ. Βοσνίου ἀντὶ Βασινίου. Έν δὲ τῷ φυλ. Σεπτεμβρίου σελ. 395, στ. 3, γρ. Κ]ομετίῳ ἀντὶ Δ]ομετίῳ ἐν στ. 8 και 9 Και . . . . ἀντὶ και Κόσττος ἐν στ. 9 Ἀριήνης ἀντὶ Ἀ]ρήνης ἐν στ. 10 . . . ιος ἀντὶ και Γά]τος ἐν στ. 20 και 21 Ἀφε[ί]τος ἀντὶ Ἀ[λ]έ[ρι]ος ἐν στ. 26 [Σα]βα[τ]είρα ἀντὶ . . . ωρα . εἶρα ἐν στ. 30 Σα[βα]τεῖρα ἀντὶ Σα . . τεῖρα ἐν στ. 31 Γ]αλερία ἀντὶ Β]αλερία και ἐν στ. 36 Δευκίου ἀντὶ Λουκίου. Τὴν ἐν τῷ νῦν Ἀδραμυττεῖῳ εὑρισκόμενὴν ταύτην ἐπιγραφὴν ἀναδημοσιεύων ὁ ἐν Ἀθήναις ἀρχαιολόγος Κύριος Th. Homolle ἐν τῷ Δελτίῳ Ἑλληνικῆς Ἀλληλογραφίας ἔτ. 6'. φυλ. 6'. καὶ γ'. (Φεβρουαρίου και Μαρτίου 1878) σελ. 128 πρὶν ἢ ἔδη αὐτὴν ἢ χαρτότυπον αὐτῆς σπεύδει νὰ διορθώσῃ

(ΟΜΗΡΟΣ ΦΥΛ. Γ.)

λημ]έν(ω) τέκν(ω) Τυράνν(ω) [καὶ τῆ συν-  
βίῳ και] τέκνων τέκνοις, [τὸ τοῦ μνημ]είου

προφανῆ τῆς ἐμῆς δημοσιεύσεως λάθη· ἀλλ ἐκ χαρτοτύπου αὐτῆς ὕπερ ἔλαβον ἐσχάτως φροντίδι τοῦ ἐν Ἀδραμυττεῖῳ ἀξιοτίμου φίλου Κυρίου Ἀριστοτέλους Ἀθανασιάδου και ὕπερ εὑρίσκεται ἤδη ἐν τῷ Μουσείῳ τῆς Εὐαγγελικῆς Σχολῆς καταφαίνεται ὅτι ὁ K. Homolle σφάλεται ἐν ταῖς πλείσταῖς τῶν διορθώσεων αὐτοῦ· διότι ἐν τῷ χαρτότυπῳ καθαρῶς ἀναγινώσκειται ἐν στ. 4 ἐ]περγωκότα ἀντὶ ἐγγωκότα ἐν στ. 10 Μεληνηρία ἀντὶ Μενηρία ἐν στ. 11 Σκαπία ἀντὶ Σκαπ[τ]ία ἐκ νέου ἐν στ. 13 και 14 Μεληνηρία ἀντὶ Μενηρία ἐν στ. 21 Φερτεῖρα ἀντὶ [Ω]φερτεῖρα ἐν στ. 22 Ποπιλλία ἀντὶ Ποπλιλία ἐν στ. 23 Φαλέριος ἀντὶ [Β]αλέριος ἐν στ. 29 Μεγεινία ἀντὶ Μεγ[η]νία και ἐν στ. 33 Ὀκταύιο[ς] ἀντὶ Ὀκτα[ο]ύιος.

περίφραγμα αὐτὸς [ὠκοδόμησα καὶ] ἐποικοδομήν τοῦ πε[ριβόλου διὰ τὴν] ἐπ(ι)φερομένην χρεῖ[αν καὶ στρω]σιν Φωκαϊκὴν καὶ Προ[κοννησίαν] καὶ ἀνάγουσαν κλι[μα]κα καὶ ἐν[σ]όρια καὶ τὴν λοιπὴν χρεῖ[αν πᾶσαν] ξυλίνην καὶ ἀνάλημμα· ἐν[τὸς τοῦ μν]ημείου μηδενὸς ἔχοντος [ἐξουσία]ν πτώμα εἰσενέ[γ]κειν· ἐὰν [δὲ εἰσενέν]κη χωρὶς τῶν προδηλουμέ[νων, ἐνοχο]ς· ἔστω ἀποτεῖσαι εἰς τὸν [φίσκον δηνάρια . . .] τ[αύτης] τῆς (ἐπ)ιγραφῆς ἀντι[ί]γραφον ἐστὶ ἐν τ(ῶ) ἐν (Σ)μύρνη ἀρχε(ῶ) τ(ῶ) [καλου]μέν(ῶ) Μουσει(ῶ).

Ἡ ἐπιτύμβιος αὕτη Σμυρναϊκὴ ἐπιγραφὴ, κεχαραγμένη ἐπὶ λευκῆς μαρμαρίνης πλακῶς Ὑψ. 0,35. Πλ. πρὸς μὲν τὰ ἄνω 0,47, πρὸς δὲ τὰ κάτω 0,20. Πάχ. 0,09, ἐξ ἧς ἐλλείπει τὸ ἡμισυ σχεδὸν πρὸς τὰ ἀριστερὰ μέρους, ἀνεκαλύφθη προσφάτως ἐπὶ τοῦ Πάγου καὶ εὐρίσκεται ἤδη εἰς τὴν κατοχὴν τοῦ Κ. Νικολάου Νικολαΐδου.

Ἐκ τοῦ σχήματος τῶν γραμμάτων, ὧν τὸ ὕψος εἶναι 0,045, ἐκ τῆς προσκολλησῶς ἐνίων ἐξ αὐτῶν, ὡς τῶν NN ἐν τῇ λέξει *Τυραννῶν*, τῶν ληκτικῶν HN ἐν τῇ λ. *Φωκαϊκὴν* καὶ ἐν τῶ *τῆν* τῆς 9ης γραμμῆς, τῶν MM ἐν τῇ λ. *ἀνάλημμα* τῶν TB ἐν τῇ λ. *ἀποτεῖσαι*, ἐκ τοῦ ληκτικοῦ αὐτῆς, ἐκ τῆς παραλείψεως τοῦ προσγεγραμμένου I ἐν ταῖς δοτικαῖς καὶ ἐκ τῆς ἀντικαταστάσεως τοῦ I διὰ τοῦ BI, φαίνεται ὅτι ἐχαράχθη κατὰ τὸν 4. ἢ τὸν 6. μ. χ. αἰῶνα.

Τὴν πρώτην λέξιν τῆς ἐπιγραφῆς ταύτης συμπληρῶ εἰς *Τυραννῶν*, καθ' ὅσον καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ καλεῖται *Τύραννος*· ἐπειδὴ δὲ κεῖται ἐν ὀνομαστικῇ πτώσει, φαίνεται ὅτι ὁ πρὸ αὐτῆς χώρος ἔμενε κενός, ὡς παρατηρεῖται καὶ εἰς ἄλλας, μάλιστα ρωμαϊκὰς ἐπιγραφὰς, ἐν τῇ ἀρχῇ αὐτῶν· ἀλλ' ὁ βουλόμενος δύναται νὰ προσθέσῃ καὶ ἕτερον κύριον ὄνομα, ἢ καὶ δύο, συνιστάμενα ἐκ 13 γραμμάτων· διότι κατὰ τὴν ρωμαϊκὴν ἐποχὴν καὶ οἱ Ἕλληνες, κατὰ μίμησιν τῶν Ρωμαίων, ἔφερον δύο ἢ καὶ πλείονα ὀνό-

ματα, ὧν τὸ ἕτερον συνήθως ρωμαϊκόν.<sup>1</sup>

Τὸ κύριον ὄνομα *Τυραννῶν* δὲν εὐρέθη ἔτι, καθ' ὅσον ἐμοὶ γνωστὸν, κεχαραγμένον ἐπὶ ἑτέρας ἐπιγραφῆς ἢ νομίματος. Ἀλλὰ *Τυραννῶν* ἐκαλεῖτο ὁ ἐξ Ἀμισσηνῆς<sup>2</sup> γραμματικὸς καὶ διδάσκαλος τοῦ Στράβωνος,<sup>3</sup> ὁ Ἐπικρατίδου καὶ Λινδίας Ἀλεξανδρίνης, κατὰ τὸν Σουΐδαν, καθ' ὃν ἔζη περὶ τοὺς χρόνους τοῦ Περμπίου καὶ ὑπῆρξε μαθητὴς ἄλλων τε καὶ Ἐστυαίου τοῦ Ἀμισσηνοῦ, ὑφ' οὗ καὶ *Τυραννῶν* ὀνομάσθη, ὡς κατατρέχων τῶν δημοσγῶλων, πρότερον καλούμενος Θεόφραστος.<sup>4</sup> Ἐπειτα διήκουσεν ἐν Ρόδῳ καὶ Διονυσίου τοῦ Θρακῆς. Ὅτε δὲ ὁ Λούκουλλος κατεπολέμησε τὸν βασιλεῖα τοῦ Πόντου Μιθριδάτην καὶ ἡ Ἀμισὸς διηρπάσθη, ἠχμαλωτίσθη τότε καὶ ὁ *Τυραννῶν* καὶ ἤχθη εἰς Ρώμην τῶ 71 π. χ. ἐνθα ἠλευθερώθη ὑπὸ τοῦ στρατηγοῦ Μουρήνα,<sup>5</sup> καὶ ἐγένετο διαπρεπὴς καὶ πλοῦσιος καὶ ἐκτήσατο βιβλιοθήκην περιλαμβάνουσαν ὑπὲρ τὰς 30,000 τόμων<sup>6</sup> καὶ ἐνθα κολακεύσας τὸν ἐπιστάτην τῆς τοῦ Ἀπελλίκωντος βιβλιοθήκης, ἦν ἀρπάσας ὁ Σύλλας, κατὰ τὴν ἄλωσιν τῶν Ἀθηνῶν, εἶχε μεταφέρει εἰς Ρώμην, ἔλαβεν ἀνὰ χεῖρας τὰ συγγράμματα τοῦ Ἀριστοτέλους, ὡς φιλαριστοτέλης, καὶ διορθώσας ἐξέδωκεν αὐτά.<sup>7</sup> τῆς ἐκδόσεως δὲ ταύτης ἀντίγραφον προμη-

1) Βλ. Σουλ. Ἑλ. ἐπιγρ. Βοικυ.—*Le Bas* καὶ *Waddington* καὶ ἀλλαγῶν διὰ τὸ πρόχειρον δὲ τὰς ὑπ' ἀρ. 6', 10', οέ, οζ', σγ', πδ', ριέ, ριθ', ρξέ ἐπιγραφὰς, ἃς ἐδημοσίευσεν ἐν τοῖς τεύχεσιν τοῦ Μουσειῦ καὶ τῆς Βιβλιοθήκης τῆς Εὐαγγελικῆς Σχολῆς.

2) Στράβ. IB', 3, 16. πρβλ. καὶ Σουΐδ. ἐν λ. *Τυραννῶν*.

3) Στράβ. IB', 3, 16.

4) Σουΐδ. ἐν λ. *Τυραννῶν*. — Ἡσύχιος Μιλήσιος, *Fragment. Histor. Graec. Carol. Müllerus*, 7, 66.

5) Πλούταρχ. ἐν β. Δουκούλλου § 19. πρβλ. καὶ Σουΐδαν ἐν λ. *Τυραννῶν*.

6) ἐνθ. ἀνωτ.

7) Στράβ. II', 4, 54.

θευθεῖς Ἀνδρόνικος ὁ Ρίδιος ἐδημοσίευσεν ἐξ αὐτῆς πίνακας τῶν συγγραμμάτων τούτων<sup>1</sup>. Περιῆλθον δὲ εἰς χεῖρας τοῦ Τηίου Ἀπελλίκοντος ἢ Ἀπελλίκωνος, ὡς τὸν ὀνομάζει ὁ Πλούταρχος, τὰ συγγράμματα τοῦ Ἀριστοτέλους, μετὰ τῆς βιβλιοθήκης αὐτοῦ, κατὰ τὸν ἐξῆς τρόπον. Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἀριστοτέλους τὴν βιβλιοθήκην αὐτοῦ ἐκληρονόμησεν ὁ μαθητὴς καὶ διάδοχος αὐτοῦ ἐν τῇ Σχολῇ Θεόφραστος<sup>2</sup> ἀποβιώσαντος δὲ καὶ τούτου περιῆλθε μετὰ τῆς ἰδίας του βιβλιοθήκης εἰς τὸν ἐκ Σκήψεως τῆς Μυσίας Περιπατητικὸν Νηλέα, τὸν υἱὸν τοῦ Σωκρατικοῦ Κορίσκου, ὃς μετέφερεν αὐτὰς ἐν τῇ πιπιδί του, ἐνθα μετέβησαν εἰς χεῖρας τῶν συγγενῶν του, ἀνθρώπων ἀμαθῶν καὶ ἔμμενον κατάκλειστοι. Ὅτε δὲ ἔμαθον οὗτοι ὅτι οἱ βασιλεῖς Ἀτταλοὶ, ὑπ' οὓς ὑπήγετο ἡ Σκήψις, ἐζήτησαν βιβλία πρὸς σχηματισμὸν τῆς ἐν Περγάμῳ βιβλιοθήκης ἐκρυψαν αὐτὰς ὑπὸ τὴν γῆν, ἐνθα τὰ βιβλία ἐβλάβησαν ὑπὸ τῆς ὑγρασίας καὶ τῶν σκωλήκων. Μετὰ πολὺν δὲ καιρὸν ἐπώλησαν αὐτὰς, ἀντὶ πολλῶν χρημάτων, πρὸς τὸν Ἀπελλίκοντα, ὅστις ὦν μᾶλλον φιλόβιβλος ἢ φιλόσοφος καὶ βουλόμενος νὰ ἐπικνηθῶσιν τὰ διαβεβρωμένα καὶ διεφθαρμένα τῶν βιβλίων μέρη, ἀντέγραψεν αὐτὰ ἐκ νέου, ἀλλὰ πλήρη σφαλμάτων, μὴ συμπληρώσας αὐτὰ ἐπιτυχῶς. Εὐθὺς δὲ μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ ἤρπασε τὴν βιβλιοθήκην ὁ Σύλλας<sup>3</sup>. Εἰς τὰ περὶ τῆς ἐπὶ πολὺν χρόνον ἐκλείψεως τῶν συγγραμμάτων τοῦ Ἀριστοτέλους καὶ Θεοφράστου ρηθέντα, καὶ τοὶ πιστοποιούμενα ὑπὸ τοῦ Στράβωνος, καὶ τοῦ Πλουτάρχου ἀπιστεῖ ὁ Δονάδων<sup>4</sup>, ἐπόμενος μᾶλλον τῷ Ἀθηναίῳ, ὅστις λέγει ὅτι αἱ βιβλιοθήκαι τοῦ Ἀριστοτέλους καὶ Θεοφράστου ἐπωλήθησαν ὑπὸ τοῦ Νηλέως πρὸς τὸν βασιλέα τῆς Αἰγύπτου Πτολεμαῖον τὸν Φιλά-

δελφον<sup>1</sup>. Ὁ δὲ γραμματικὸς Τυραννίων, ὅστις καλεῖται καὶ Τυραννίων ὁ πρεσβύτερος ἢ πρότερος<sup>2</sup>, ἐτελεύτησε γηραιὸς, ὑπὸ ποδάγρας, τὸ γ' ἔτος τῆς ρῆ Ὀλυμπιάδος.

Τυραννίων δὲ νεώτερος ὀνομάζετο καὶ ὁ ἐκ Φοινίκης μαθητὴς τοῦ προειρημένου, ὅστις καλούμενος πρότερον Διοκλῆς, ἕνεκα τοῦ διδασκάλου ὀνομάσθη Τυραννίων. Αἰχμαλωτισθεὶς δὲ καὶ οὗτος ἐπὶ τοῦ πολέμου τοῦ Ἀντωνίου καὶ Καίσαρος, ἠγοράσθη παρὰ τοῦ ἀπελευθέρου τοῦ Καίσαρος Δίμαντος καὶ ἐδώρηθη τῇ γυναικὶ τοῦ Κικέρωνος Τερεντίᾳ. παρ' ἧς ἐλευθερωθεὶς ἐσοφίστευσεν ἐν Ρώμῃ. Ἐγραψε δὲ ἐξήκοντα ὀκτὼ βιβλία, ἐξ ὧν τὰ ἐξῆς. Περὶ τῆς Ὀμήρου προσηγορίας. Περὶ τῶν μερῶν τοῦ λόγου, ἐν ᾧ λέγει ἄτομα μὲν εἶναι τὰ κύρια ὀνόματα, θεματικά δὲ τὰ προσηγορικά, ἀθέματα δὲ τὰ μετοχικά. Περὶ τῆς Ῥωμαϊκῆς διαλέκτου ὅτι ἐστὶν ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς, τοῦ Ἀντιγέ- νους ἢ Ῥωμαϊκῆς διαλέκτου. Ὅτι διαφωνοῦσιν οἱ νεώτεροι ποιηταὶ πρὸς Ὀμηρον. Ἐξήγησεν τοῦ Τυραννίωνος μερισμοῦ. Διόρθωσεν Ὀμηρικὴν Ὀρθογραφίαν, καὶ Ἰπόμνημα περὶ σκολιοῦ μέτρου, κατὰ πρότασιν τοῦ Γαίτου Καίσαρος<sup>3</sup>, ὁ ὅτι οὗτος ἦτο, καὶ οὐχὶ ἕτερος Τυραννίων, ὁ ἐπὶ τοῦ Ἀυτοκράτορος τούτου ζῶν. Τυραννίων δὲ ὀνομάζετο καὶ ὁ Μεσσήνιος φιλόσοφος, ὅστις ἔγραψεν ἐν τρισὶ βιβλίοις Οἰωνοσκοπικὰ καὶ ἕτερα χρῆσιμα συγγράμματα<sup>4</sup>.

Φαίνεται δὲ ὅτι τὸ ὄνομα *Τυραννίων* ἦτο λίαν σπάνιον· διότι ἐκτὸς τῶν προαναφερθέντων τεσσάρων, μετὰ τοῦ τῆς ἐπιγραφῆς, οὐδεὶς ἕτερος, καθ' ὅσον ἐμοὶ γνωστόν, μνημονεύεται φέρων τὸ ὄνομα τοῦτο. Δὲν δυνάμεθα δὲ νὰ ὑποθέσωμεν ὅτι τὸ μνημεῖον, ἐφ' οὗ ἔκειτο ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος ἐπιγραφή, ἀνῆκε εἰς τὸν πρεσβύτερον ἢ τὸν νεώτερον Τυραννίωνα· διότι ἡ πλάξ ἐχαρά-

1) Πλούταρχ. β. Σύλλας. κς'.

2) Στράβ. ΙΓ', 1, 54. — Πλούταρχ. β. Σύλλας. κς'.

3) Ἱστορ. ἀρχ. Ἑλ. Φιλολ. Τ. α. σελ. 187.

1) Ἀθῆν. Α. σελ. 36.

2) Σουίδ. ἐν λ. Διονύσιος Ἀλεξανδρεῦς.

3) Σουίδ. ἐν λ. σκολιόν.

4) Σουίδ. ἐν λ. Τυραννίων.

χθη, ὡς προέφην, ἐν μεταγενεστέρᾳ ἐποχῇ ἐκείνης, καθ' ἣν ἔζων οἱ δύο οὗτοι σύγχρονοι Τυραννίωνες· ἀλλ' οὐδ' εἰς τὸν ἀγνώστου ἐποχῆς Μεσσηνίου φιλόσοφον, διότι δυσκόλως ἐννοεῖται, πῶς ἐκ Μεσσηνίας ἐλθὼν ἐγκατέλειψε τὰ ὄστα ἐν Σμύρνη, ἐν δὲ τῇ ἐπιτυμβίῳ αὐτοῦ ἐπιγραφῇ οὐδὲν ἀναφέρεται περὶ τῆς ἐπιστήμης του, ἢ ἄλλο τι ἀρμόζον πρὸς φιλόσοφον τῆς ἐποχῆς ἐκείνης. Μόλις δὲ μετὰ μικρᾶς πιθανότητος δυνάμεθα νὰ εἰκάσωμεν ὅτι ὁ ἐν τῇ ἐπιγραφῇ ἀναφερόμενος Τυραννίων ἦν ἀπόγονός τις ἐνὸς ἐκ τῶν προρρηθέντων τριῶν Τυραννίωνων, προτραπέμενοι ἐκ τῆς γνωστῆς συνηθείας τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων, ἧτις καὶ μέχρι τοῦ νῦν παρ' ἡμῶν ἐπικρατεῖ, νὰ μεταβιβάζωσιν ἐπὶ πολλὰς γενεὰς τὸ τοῦ πατρὸς ὄνομα εἰς τὸν ἐγγονόν, ὡς καὶ ἐκ τῆς σπανιότητος τοῦ ὀνόματος τούτου.

Τὸ τοῦ πεφιλημένου δὲ υἱοῦ Τυράννου ὄνομα ἦτο πολὺ κοινότερον ἢ τὸ τοῦ πατρὸς· ἀπαντᾷ δὲ συνηθῶς καὶ ἐν τοῖς ἀρχαίοις συγγραφεῦσιν<sup>1</sup> καὶ ἐν ἐπιγραφαῖς<sup>2</sup>. Ἐν Σμυρναϊκῇ ἐπιγραφῇ ἀπαντᾷ καὶ ἕτερος

1) Τύραννος ὀνομάζεται ὁ υἱὸς τοῦ Πτερελάου. Ἀπλδρ. 2. 4. 5. ὁ πατήρ τοῦ Κρίσου, ἐξ οὗ τὸ πεδῖον Κρίσα ἐν Λοκρίδι, καὶ τοῦ Δαυλιέως, ἐξ οὗ ἡ ἐν Φωκίδι πόλις Δαυλίας, Σχολ. Ἰλιάδ. Β, 2, 520. τῆς πόλεως ταύτης σώζεται ἐπιγραφὴ ἀναφέρουσα πατέρα καὶ υἱὸν Τυράννου. Σουλ. Ἑλ. ἐπ. Βοικχ. ἀρ. 1732 6. Τύραννος ἐκαλεῖτο ἐπίσης καὶ σοφιστής τις, ὅστις ἔγραψε περὶ στάσεων καὶ περὶ διακρίσεως λόγου εἰς δέκα βιβλία. Σουίδ. ἐν λ. καὶ Ἐφέσιος τις διδάσκαλος. Πράξ. Ἀποστόλ. 19, 9 καὶ σωματοφύλαξ τις τοῦ Ἡρώδου. Ἰώσηπ. Ἀρχ. 10, 10, 3 καὶ Ρωμαῖός τις. Διοκ. Ἀλ. 2, 46 καὶ ὁ Φρύγιος δὲ θεὸς Μὴν ἔφερε τὸ ἐπώνυμον Τύραννος. *Le Bas* καὶ *Waddington* ἀρ. 668.

2) Βλ. Σουλ. Ἑλ. ἐπ. Βοικχ. ἀρ. 2457, 2944, 3434, 3664, 3822 ε, 3846. Ζ. 44, 4085, 6098, 7321, 6, 9188, 9557.

«Τύραννος, Παπίου τοῦ Μενάνδρου»<sup>1</sup>, καὶ ἐν ἑτέρᾳ τὸ θηλυκὸν «Τυράννιον»<sup>2</sup> μὴ ἀναφερόμενον ἐν τῷ λεξικῷ τοῦ Παππίου. Ἀπ' ἐναντίας δὲ ἡ φράσις «τέκνων τέκνοις», ἀντὶ τῆς συνηθείας «ἐκγόνοις» ἢ «ἐγγόνοις» εἶναι σπανιωτάτη, ἐν οὐδεμιᾷ τῶν μέχρι τοῦδε γνωστῶν ἐπιτυμβίων Σμυρναϊκῶν ἐπιγραφῶν ἀπαντῶσα. — Συνεπλήρωσα δὲ τὸν γ'. στ. διὰ τοῦ «καὶ τῇ συμβίῳ», ἀντὶ τοῦ συνηθεστέρου «καὶ τῇ γυναικί» διότι ἡ σύμβιος, μὴ εὖσα φαίνεται νόμιμος σύζυγος, ἐν ταῖς ἐπιτυμβίαις ἐπιγραφαῖς ἀναφέρεται σχεδὸν πάντοτε, ὅπως καὶ ἐνταῦθα, μετὰ τὰ τέκνα, ἐνῶ ἡ γυνὴ σχεδὸν πάντοτε προηγεῖται αὐτῶν<sup>3</sup>. — Ἡ δὲ *Φωκαϊκῆ*<sup>4</sup> καὶ *Προκονησιᾶ* λίθος καὶ ἐν ἄλλαις Σμυρναϊκαῖς ἐπιγραφαῖς ἀναφέρονται ὡς χρησιμεύουσαι πρὸς ἀνέγερσιν τάφων καὶ λοιπῶν οἰκοδομημάτων<sup>5</sup>. — *Ἐνσόριον* δὲ ἢ *ἰσσόριον* ἐκαλεῖτο ἡ σορὸς, ὁ σαρκοφάγος ἦτοι ἡ ὀστεθήκη· τὸ μικρὸν δὲ τὸ μέγεθος ἐκαλεῖτο *σόριον*<sup>6</sup>. — *Ἀρά-λημμα* δὲ ἐσήμαινεν οὐχὶ μόνον τὸ σκιάθρον ἦτοι ἡλιακὸν ὠρολόγιον, δι' οὗ εὗρίσκετο ὁ μεσημβρινὸς τόπου τινος καὶ αἱ ὥραι τῆς ἡμέρας<sup>7</sup>· ἀλλ' ὅπως ἐνταῦθα καὶ τὸν θόλον τῶν τάφων ἢ τῶν θεμελίων τῶν μεγάλων οἰκοδομῶν<sup>8</sup> καὶ τὴν πρὸς ἐξίσωσιν τοῦ ἐδάφους<sup>9</sup>.

*Φίσκος* (*Fiscus*) δὲ ἐκαλεῖτο παρὰ Ρω-

1) Ἐνθ. ἀνωτ. ἀρ. 3173.

2) Ἐνθ. ἀνωτ. ἀρ. 3314.

3) Πρβλ. καὶ *Le Bas* καὶ *Waddington* ἀρ. 26.

4) Ἡ Φωκικὴ πέτρα, ἧτις καὶ νῦν εἶναι λίαν χρήσιμος ἐν Σμύρνη πρὸς οἰκοδομήν.

5) Βλ. Μουσ. καὶ Βιβλιοθ. Εὐαγ. Σχολ. Τευχ. 6'. ἐπιγρ. ρξς'. — Σουλ. Ἑλ. ἐπιγρ. Βοικχ. ἀρ. 3282 καὶ 3386. — *Le Bas* καὶ *Waddington* ἀρ. 25.

6) Ἐνθ. ἀνωτ.

7) Βιτρβ. 9. 1.

8) Διοδ. Σικελ. 47. 71. — Σουλ. Ἑλ. ἐπ. Βοικχ. ἀρ. 4104.

9) Διον. Ἀλικαρ. Γ'. 69. Δ'. 52.

μαίσις μέγας κάλαθος ἢ τάλαρος χρήσιμος εἰς διαφόρους ἐργασίας ἐν τοῖς ἀγροῖς, ἐν τοῖς ἀμπελώσι, ἐν τοῖς κήποις καὶ ἰδίως ἐν τοῖς ληνοῖς καὶ τοῖς ἐλαιοτριβείοις πρὸς ἐνθεσιν τῶν βοτάνων καὶ ἐλαιῶν ἐνόσω ἐξεθλίβοντο<sup>1</sup>. Ἐπειδὴ δὲ φαίνεται ὅτι οἱ Ῥωμαῖοι καὶ πρὸς φύλαξιν τῶν χρημάτων μετεχειρίζοντο τοιοῦτου εἴδους καλάθους<sup>2</sup>, διὰ τοῦτο παρ' αὐτοῖς φίσκος ὠνομάζετο καὶ τὸ μέρος τῶν τοῦ κράτους προσόδων τῶν ὠρισμένων πρὸς ἴδιαν τοῦ Αὐτοκράτορος χρῆσιν. Διεκρίνετο δὲ ὁ φίσκος ἐκ τῆς ἀτομικῆς περιουσίας τοῦ Αὐτοκράτορος (*res privata principis, ratio Caesaris*) ὡς καὶ ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου (*aerarium*), ὅπερ ἐπὶ τῆς Ῥωμαϊκῆς ἐποχῆς καὶ παρὰ τοῖς Ἕλλησιν ἐκαλεῖτο ἐράριον. Τὸν φίσκον ὠνομάζον φαίνεται ἐν Σμύρνῃ καὶ βίκον, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῆς ὑπ' ἀρ. 6' ἐπιτυμβίου Σμυρναϊκῆς ἐπιγραφῆς, ἣν ἐδημοσίευσεν ἐν τῷ πρώτῳ τεύχει τοῦ Μουσείου καὶ τῆς Βιβλιοθήκης τῆς Εὐαγγελικῆς Σχολῆς. Καὶ ὁ βίκος δὲ οὗτος ἦτο μέγα πῆλινον ἀγγεῖον χρήσιμον παρὰ τοῖς ἡμετέροις προγόνοις πρὸς φύλαξιν οἴνου<sup>3</sup>, ξηρῶν σίκων καὶ λοιπῶν ζωοτροφῶν<sup>4</sup>. Ἐξ ἀναλογίας λοιπὸν ἐξελλήνισαν οἱ ἀρχαῖοι Σμυρναῖοι εἰς βίκον τὸν Ῥωμαϊκὸν φίσκον, ἥτοι τὸ ταμεῖον τὸ ὠρισμένον διὰ τὰς ὑπὲρ τοῦ Αὐτοκράτορος προσόδους, ἐν ᾧ εἰσῆρχοντο συνήθως οὐχὶ μόνον ἐν Σμύρνῃ, ἀλλὰ καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς τῆς Ῥωμαϊκῆς Αὐτοκρατορίας πόλεσι τὰ ἐκ τυμβωρυχίας πρόστιμα· τούτου ἕνεκα ἐν τῇ παρούσῃ ἐπιγραφῇ συνεπλήρωσα τὴν ἀρχὴν τοῦ 15ου στ. διὰ τῆς λέξεως φίσκον, ἀποβλέπων καὶ εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐλλειπόντων γραμμάτων. Λέγω δὲ συνήθως διό-

τι ἐνίοτε ἀναλόγως φαίνεται τῆς ἐποχῆς ἢ τῆς διαθέσεως τοῦ κυρίου τοῦ τάφου ἀφιερῶντο καὶ ἀλλαχοῦ. Ἐν ταῖς μέχρι τοῦδε γνωσταῖς ἐπιτυμβίσις Σμυρναϊκαῖς ἐπιγραφαῖς ὀκτάκις μὲν τὰ πρόστιμα ἀφιερῶνται τῷ φίσκῳ ἀπλῶς<sup>1</sup>, ἢ εἰς τὸν τοῦ Κυρίου φίσκον<sup>2</sup>, ἢ εἰς τὸν Καίσαρος φίσκον<sup>3</sup>, ἢ εἰς τὸν φίσκον τῶν Κυρίων Αὐτοκρατόρων<sup>4</sup>, ὅτε φαίνεται ἐβασίλευον δύο Αὐτοκράτορες, ἢ εἰς τὸν φίσκον καὶ εἰς τὴν πόλιν συνάμα, ἀνά 2,500 δηνάρια<sup>5</sup>. ἅπαξ εἰς τὸ δημοσίον ταμεῖον, τὸ ἐράριον Δήμου Ῥωμαίων<sup>6</sup>. ἅπαξ ἔτι τῷ Δήμῳ Ῥωμαίων<sup>7</sup>. ἅπαξ ἔτι τοῖς ἐν Σμύρνῃ ναοῖς τῶν Σεβαστῶν<sup>8</sup> ὀκτάκις τῇ μητρὶ τῶν θεῶν Σιπυληνῶν<sup>9</sup>, ἥτοι τῇ Κυβέλῃ, ἢ τῷ ναῷ τῶν Σμυρναίων<sup>10</sup>. διότι ὁ ναὸς τῆς Κυβέλης, ἥτοι τὸ Μητρῶον, ἦτο ὁ μεγαλύτερος τῶν ἐν Σμύρνῃ ναῶν· τρεῖς τῇ Σμυρναίων πόλει<sup>11</sup> ἢ ἀπλῶς εἰς τὴν πόλιν<sup>12</sup> τρεῖς τῇ Γερουσίᾳ<sup>13</sup>, ἢ τῇ Σμυρναίων Γερουσίᾳ<sup>14</sup>, ἢ τῷ σεμνοτάτῳ Συνεδρίῳ τῶν ἐν Σμύρνῃ Γερόντων<sup>15</sup>. ἅπαξ

1) Σουλ. Ἑλ. ἐπ. Βοιχ. ἀρ. 3400, 3403. — *Le Bas* καὶ *Waddington* ἀρ. 1527. —

Μουσ. Εὐαγ. Σχολ. ἀρ. 61.

2) Σουλ. Ἑλ. ἐπ. Βοιχ. ἀρ. 3295.

3) ἐνθ. ἀνωτ. ἀρ. 3410.

4) ἐνθ. ἀνωτ. ἀρ. 3384.

5) ἐνθ. ἀνωτ. ἀρ. 3265.

6) *Le Bas* καὶ *Waddington* ἀρ. 25.

7) Σουλ. Ἑλ. ἐπ. Βοιχ. ἀρ. 3335.

8) Ἐνθ. ἀνωτ. ἀρ. 2266.

9) Ἐνθ. ἀνωτ. ἀρ. 3385, 3386, 3387, 3411, 3260, 3286. — Βλ. καὶ ἐπιγρ. δημοσιευθεῖσαν ἐν τῇ ἐφ. Ἰωνία ἀρ. 44 ὑπὸ Α. Παπαδοπούλου τοῦ Κεραμέως.

10) Ἐνθ. ἀνωτ. ἀρ. 3289.

11) Ἐνθ. ἀνωτ. ἀρ. 3276. — Μουσ. Εὐαγ. Σχολ. ἀρ. 52.

12) Σουλ. Ἑλ. ἐπ. Βοιχ. ἀρ. 3265.

13) Ἐνθ. ἀνωτ. ἀρ. 3292.

14) Ἐνθ. ἀνωτ. ἀρ. 3270.

15) Ἐνθ. ἀνωτ. ἀρ. 3281

1) *Columell.* 1B. 52, 2 καὶ 47, 3.

2) *Cic. Verr.* 1, 8, *Phaedr.* 11, 7.

3) Ἡροδ. 4. 194. — Ξεν. ἀνάβ. 4. 9. 25. — Ἀθῆν. Α'. σελ. 29. καὶ ΣΤ'. σελ. 235. Πολυδ. ΣΤ'. 14 καὶ Ι'. 73. — Εὐστάθ. σχόλ. Ἰλ. Σ. σελ. 1153, 29.

4) Ἀθῆν. Γ'. σελ. 116. — Λουκιαν. Ἑταιρικ. Διάλ. 14. — Εὐστάθ. ἐνθ. ἀνωτ.

τῆ Ζμυρναίων Βουλῆ<sup>1</sup> καὶ ἄπαξ ἔτι τῆ Γερουσία καὶ τοῖς Νέοις<sup>2</sup>.

Συνίστατο δὲ συνήθως τὸ κατὰ τῶν τυμ-  
βωρῶν πρόστιμον ἐν Σμύρνῃ, ὡς ἐξάγεται  
ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε γνωστῶν ἐπιτυμβίων  
ἐπιγραφῶν τῆς πόλεως ταύτης, ἐκ δηναρίων  
2500<sup>3</sup>, ἐνίοτε δὲ ἐκ δηναρίων 250<sup>4</sup>,  
500<sup>5</sup>, 1000<sup>6</sup>, 1500<sup>7</sup>, 2000<sup>8</sup>, 5000<sup>9</sup>,  
5070<sup>10</sup>, 6000<sup>11</sup>, καὶ τέλος ἐκ δηναρίων  
12500<sup>12</sup>, ἀναλόγως φαίνεται τῆς ἐποχῆς  
ἢ τῆς διαθέσεως τοῦ κυρίου τοῦ τάφου· τοῦ  
του ἕνεκα ἐν τῇ περὶ ἧς πρόκειται ἐπιγρα-  
φῇ δὲν ἀναπληρῶ τὸν ἀριθμὸν τῶν δηναρί-  
ων. Δηνάριον δ' ἐκαλεῖτο τὸ κυριότερον ἀρ-  
γυροῦν τῶν Ρωμαίων νόμισμα, ὅπερ ἤξι-  
ζε 85 περίπου ἑκατοστὰ τῆς νέας δραχμῆς  
καὶ ἐν ταῖς ἐπιγραφαῖς παριστάνεται διὰ  
τοῦ ἐξῆς σημείου X. Ἐν τινι δὲ ἐπιτυμβίῳ  
Ἀδραμυττηνῆ ἐπιγραφῇ, ἢ ἐδημοσίευστα ἐν  
τῷ ἀ. τεύχει τοῦ Μουσείου καὶ τῆς Βιβλιο-  
θήκης τῆς Εὐαγγελικῆς Σχολῆς ὑπ' ἀρ. ξδ,  
ἀντὶ δηναρίων ἀναφέρονται τριάκοντα πέν-  
τε χρυσαῖ, ἀναλογοῦντες πρὸς 875 δηνάρια·  
ὡς καὶ ἐν ἑτέρᾳ Σμυρναϊκῇ, χρυσαῖ ἐξήκον-  
τα, δημοσιευθεῖσα ἐν τῷ 14ῳ ἀρ. τῆς ἐφ.  
Ἰωνίας ὑπὸ τοῦ ἐπιμελητοῦ τοῦ ἡμετέρου  
Μουσείου Κυρίου Ἀθ. Παπαδοπούλου τοῦ  
Κεραμέως.

1) Ἐνθ. ἀνωτ. ἀρ. 3371.

2) Ἐνθ. ἀνωτ. ἀρ. 3318.

3) Ἐνθ. ἀνωτ. ἀρ. 3266, 3276, 3281,  
3286, 3386. — *Le Bas* καὶ *Wadding-  
ton* ἀρ. 25.

4) Βλ. τὴν παρ' ἐμοῦ δημοσιευθεῖσαν ἐ-  
πιγραφὴν ἐν Μουσ. καὶ Β.βιβλιοθ. Εὐαγγ.  
Σχολ. ἀρ. 6'.

5) Σουλ. Ἑλ. ἐπ. Βοικχ. ἀρ. 3260, 3400,  
3414.

6) Ἐνθ. ἀνωτ. ἀρ. 3270.

7) Ἐνθ. ἀνωτ. ἀρ. 3289, 3295, 3371.

8) Ἐνθ. ἀνωτ. ἀρ. 3318.

9) Ἐνθ. ἀνωτ. ἀρ. 3384, 3385, 3387.

10) Μουσ. καὶ Βιβλ. Εὐαγγ. Σχολ. ἀρ. 52.

11) Σουλ. Ἑλ. ἐπ. Βοικχ. ἀρ. 3265.

12) *Le Bas* καὶ *Waddington* ἀρ. 1527.

Ἐν στ. 15 ἡ λέξις ἀντιγραφῆς εἶναι  
προφανὲς σφάλμα τοῦ χαρακτοῦ ἀντὶ ἐπι-  
γραφῆς, ὅπως ἐδιόρθωσα.

Ἡ λέξις ἀρχεῖον ἐσήμαινε κατ' ἀρχὰς  
ἐν Ἑλλάδι τὸ οἰκοδόμημα τὸ ἀνήκον εἰς  
ἀρχὴν τινὰ<sup>1</sup>. Ἐν Ἀθήναις π. χ. οἱ Ἀρ-  
χοντες, οἱ Στρατηγοί, οἱ Πωληταὶ ὡς καὶ ὁ  
Ἐπιμελητὴς ἐπὶ τὸν λιμένα<sup>2</sup> εἶχεν τὰ ἰδι-  
αίτερὰ τῶν ἀρχεῖα. Ἐπίσης καὶ ἐν Σπάρτῃ  
οἱ Ἐφροί, οἱ νομοφύλακες κτλ.<sup>3</sup> ὡς καὶ  
ἐν Μεγαλοπόλει<sup>4</sup>, ἐν Μεγάροις<sup>5</sup>, ἐν Κρή-  
τῃ<sup>6</sup>, ἐν Λεοντίνοις τῆς Σικελίας<sup>7</sup>, ἐν Θυα-  
τείροις τῆς Λυδίας<sup>8</sup>, ἐν Ἰκασσῷ τῆς Καρί-  
ας<sup>9</sup> κτλ. Ἐνίοτε τὸ ἀρχεῖον ἐκαλεῖτο ἐκ  
τῶν ἐν αὐτῷ ἐδρευόντων ἀρχόντων· τὸ ἀρ-  
χεῖον π. χ. τῶν Θεσμοθετῶν ἐκαλεῖτο Θε-  
σμοθέσιον, τὸ τῶν Πρυτάνεων Πρυτανεῖον,<sup>10</sup>  
τὸ τῶν Στρατηγῶν Στρατήγιον, τὸ τῶν  
Πωλητῶν, ὧν χρέος ἦν τὸ μισθοῦν τοὺς δη-  
μοσίους ἀγροὺς καὶ τὰ μεταλλεῖα, τὸ πω-  
λεῖν τὰς προσόδους τῶν τελῶν κτλ. Πωλη-  
τήριον, τὸ τῶν Παρασίτων, ἀρχόντων ἐπι-  
φανῶν, Παρασίτιον<sup>11</sup>. Μεταγενεστέρως δὲ  
ἀρχεῖον ἐκαλεῖτο ὁ τόπος ἐνθα ἐφυλάττον-  
το τὰ ψήφισματα καὶ ἄλλα δημόσια ἔγ-  
γραφα· ἐκαλεῖτο δὲ καὶ χαρτοφυλάκι-  
ον<sup>12</sup>, νομοφυλάκιον<sup>13</sup> καὶ γραμματο-  
φυλάκιον<sup>14</sup>· ἀλλ' ἐκτὸς τούτου οἱ ἀρ-  
χοντες τὰ τῆς ὑπηρεσίας αὐτῶν ἔγγραφα  
ἐφύλαττον ἐν τοῖς ἰδιαιτέροις αὐτῶν ἀρ-  
τῆς.

1) Ἡρόδ. Δ. 62.

2) Σουλ. Ἑλ. ἐπ. Βοικχ. ἀρ. 124.

3) Πλευσ. Γ'. 14. 2.

4) Ἐνθ. ἀνωτ. 30. 6.

5) Ξενοφ. Ἑλ. ἱστορ. Ε'. 4. 58.

6) Σουλ. Ἑλ. ἐπ. Βοικχ. ἀρ. 2556.

7) Πολύβ. Ζ'. 6. 2.

8) Σουλ. Ἑλ. ἐπ. Βοικχ. ἀρ. 3521.

9) Ἐνθ. ἀνωτ. ἀρ. 2672.

10) Πλούτ. Συμποσ. προβλημάτ. Ζ' 9. 4.

11) Πολυδ. ΣΤ'. 35. — Ἀθήν. ΣΤ'. 27.

12) *Bekker, Anecd. Gr. A.* σελ. 449.

13) Φωτίου Λεξ. συναγ. ἐν λ. Μητρογύρ-  
της.

14) Ἐνθ. ἀνωτ. ἐν λ. Ζύγαστρον.

χείοις. Ἐν Ἀθήναις τὰ δημόσια γράμματα ἐφυλάττοντο ἐν τῷ Μητρώῳ, ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τοῦ Προέδρου τῶν Πεντακοσίων, ὅστις ὠνομάζετο Ἐπιστάτης<sup>1</sup>, οὐχὶ δὲ καὶ ἐν Σμύρῃ, μολονότι καὶ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, ὅπως εἶδομεν ἀνωτέρω, ὑπῆρχε Μητρώον<sup>2</sup>. Ἐν Δελφοῖς τὸ ἀρχεῖον ἐκαλεῖτο ζύγαστρον<sup>3</sup>. Πολλὰ δὲ τῶν δημοσίων ἐγγράφων ἐφυλάττοντο ἐν ταῖς ναοῖς· ἐν τῷ τῆς Ὀλυμπίας ἐφυλάττετο ἡ στήλη ἐφ' ἧς ἦν κεχαραγμένη ἡ συνθήκη τῆς ἑκατονταετοῦς συμμαχίας μεταξὺ τῶν Ἀθηναίων, Πλείων, Ἀργείων καὶ Μαντινέων<sup>4</sup>· ἐπὶ τῶν τοίχων δὲ τοῦ ἐν Δελφοῖς ναοῦ ἐγράφοντο τὰ ψηφίσματα καὶ τὰ λαιπὰ παντοειδῆ ἐγγραφα τὰ πρὸς τιμὴν τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ τὰ ὑπὸ τὴν προστασίαν αὐτοῦ τιθέμενα<sup>5</sup>. Ἐκ τοῦ τέλους δὲ τῆς περὶ ἧς πρόκειται ἐπιγραφῆς μανθάνομεν πρώτην ἤδη φοράν ὅτι τὸ ἐν Σμύρῃ ἀρχεῖον, τὸ συνήθως μνημονευόμενον ἐν ταῖς ἐπιτυμβίαις ἐπιγραφαῖς τῆς πόλεως ταύτης, ἔκειτο ἐν τῷ Μουσεῖῳ, ἦτοι τῷ ναῷ τῶν Μουσῶν, οὗτινος ἐπίσης ἢ ἐν Σμύρῃ ὑπαρξίς ἀλλαχόθεν δὲν γίνεται γνωστὴ εἰμὴ μόνον ἐκ τῆς ἐπιγραφῆς ταύτης.

### Γ. Ἐαρινός.

1) Δημοσθ. π. παραπροσβ. 381.—Ἄριστοφ. Α'. 799. — Πaus. Α'. 3. 4.

2) Πρβλ. καὶ Στράβ. ΙΔ'. α. 37.

3) Φώτιος ἐνθ. ἀνωτ. — Σουλ Ἑλ. ἐπ. Βοικχ. ἀρ. 3266, 3281, 3282, 3946 κτλ.

4) Πaus. Ε'. 12. 7.

5) *Wescher et Foucart inscript. recueillies à Delph.*

### Ο ΕΥΓΕΝΗΣ ΤΡΟΠΟΣ.

Ἐν κοινωνίᾳ ἧς ὁ πολιτισμός ἐστι τὸ ἐπικρατοῦν χαρακτηριστικὸν σημεῖον, ἀνάγκη πᾶσα ἵνα ὑπάρχωσι καὶ κανόνες τινὲς ρυθμίζοντες τὰς πρὸς ἀλλήλους σχέσεις καὶ συνδιαλέξεις τῶν ἀνθρώπων. Τὸ δ' ἐπίπλασμα, οὕτως εἰπεῖν τοῦτο, δι' οὗ οἱ ἄνθρωποι περιβάλλουν τὸν τρόπον τοῦ προσφέρεσθαι καλεῖται κοσμιότης, ἢ, συνήθως, τρόπος εὐγενής. Ὁ τρόπος οὗτος βέλγει καὶ μᾶς τέρπει. Τὸν αἰσθανόμεθα, τὸν ἀγαπῶμεν, καίτοι ἀδυνατοῦντες νὰ δώσωμεν τὸν ὄρισμόν αὐτοῦ, ἢ νὰ ἐξακριβώσωμεν τὴν πραγματικὴν αὐτοῦ ἀξίαν. Δὲν εἶναι ἀρετὴ, διότι πᾶσα ἀρετὴ ἐδρεύει ἐν τῇ καρδίᾳ, ἐνῶ ὁ εὐγενὴς τρόπος ὡς ἐλαφρα τὴν εὐώδης ἀτμοσφαιρα τὸ σῶμα περικοσμεῖ. Δὲν εἶναι ἀρετὴ, οὐδ' οὐσιώδες μέρος ἀρετῆς, καὶ τοι πολλάκις καθορᾶται ἀκόλουθος αὐτῆς. Ἐνίοτε δὲ, φίλος ὢν τῆς κακίας, καταθέλγει διὰ τοῦ ψεύδους καὶ τιτρώσκει μεθ' ἰλαρότητας, αἰδὲ λέξεις αὐτοῦ, καὶ τοῦ ἐλαίου ἀπαλώτεροι, εἰσὶν ὀξύτεραι διατόμου σπάθης. Ὁ σοφὸς τὸν θαυμάζει, ἀλλὰ δὲν τὸν λατρεύει· ὁ αὐλικὸς τὸν καταστρέφει διὰ τοῦ υπερβάλλοντος χαριεντισμοῦ, ὁ χωρικὸς τὸν περιφρονεῖ χάριν τῆς ἀλγυθείας καὶ ὁ ἐρῶν τὸν προσφέρει περιπαθῶς τῇ ἐρωμένῃ αὐτοῦ. Εἶναι ὁ σταθερὸς ὁπαδὸς τῶν μᾶλλον διακεκριμένων προσώπων καὶ τῶν εὐγενεστέρων συναναστροφῶν τῶν πολιτισμένων κοινωνιῶν. Οἱ δὲ τὰς ὑψίστους ἐν τῷ βίῳ θέσεις κατέχοντες, εἰσὶν οἱ μέγιστοι πάτρωνες αὐτοῦ.

Ἀλλὰ καίτοι δυσχερὴς ὁ ὄρισμός, δυνάμεθα ὁμῶς θαρραλέως νὰ περιγράψωμεν τὰ τῆς φύσεως αὐτοῦ. Δὲν εἶναι σειρά ἐπιτετηδευμένων φράσεων, οὐδ' ἀριθμὸς θέσεων ἢ σχηματισμῶν τοῦ σώματος, οὐδὲ δόλιον τέχνασμα προσποιήσεων σεβασμάτων καὶ ὑποκλίσεων· ἀλλ' εἶναι ἡ σταθερὰ ἐκείνη διάθεσις τοῦ νοῦ, ἡ καθιστῶσα τοὺς ἀνθρώπους ἀφελεῖς καὶ ἀνεπιτηδεύτους ἐν τῇ διαγωγῇ καὶ ἐν τῇ συνομιλίᾳ αὐτῶν, συνδιαλλακτικῶς ἐν τοῖς κλισήμασι καὶ εὐδιαθέτους